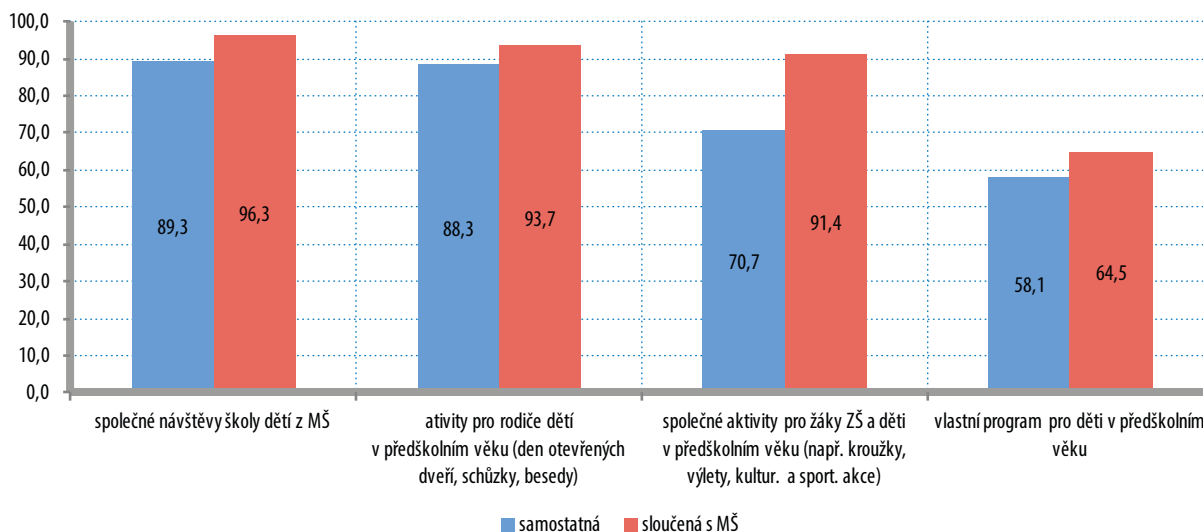

Aktivity nabízené dětem před nástupem do ZŠ (v %)

ČŠI se zabývala i procesem zjišťování školní zralosti při přijímání dětí k základnímu vzdělávání. Snahou většiny škol je vytvořit příjemnou atmosféru během zápisu do prvního ročníku ZŠ, který probíhá různou formou. V průběhu zápisu většina škol (v intervalu 97,6 % až 99 %) nejčastěji formou hry zjišťovala kvalitu výslovnosti, rozpoznávání barev, rozlišování velikostí a jednoduchých tvarů, správný úchop tužky, pravolevou orientaci. ČŠI zjistila, že v 18,6 % hodnocených škol stále přetrvává využívání standardizovaných testů školní zralosti, 69,7 % škol si tvoří vlastní testy.

Z rozhovorů s učiteli prvních ročníků rovněž vyplynulo, že děti, které nedocházely do MŠ, jsou většinou znevýhodněny při nástupu do 1. ročníku. Nejpatrnější je to u dětí, které pocházejí z málo podnětného rodinného prostředí. Učitelé 1. ročníků uvádějí, že chybějící praktické zkušenosti ze života v dětském kolektivu, sociální nezralost (63,5 % učitelů), problémy s udržení pozornosti (67,2 % učitelů), minimální slovní zásoba a nesamostatnost (49,5 % učitelů) jsou hlavními příčinami jejich slabého prospěchu v 1. ročníku. Většině škol se daří navazovat spolupráci s rodinami žáků se slabým prospěchem. Se žáky pracují individuálně, diferencují jejich učební aktivity a často realizují i doučování mimo běžnou výuku. Do 1. ročníků navštívených škol docházelo 18 774 žáků, přičemž počet žáků, kteří neprospěli v 1. ročníku, byl 255, tj. 1,4 %. Nejvíce žáků neprospělo z českého jazyka (240 žáků).

V průběhu adaptačního období používají učitelé ve výuce adekvátní postupy, např. větší zapojení do herních činností, úpravu režimu dne a časté střídání činností, aktivity cílené na vzájemné poznávání spolužáků, společnou tvorbu třídních pravidel chování. Celkem 39,8 % sledovaných škol uvedlo, že mají zavedený patronát starších žáků nad žáky 1. ročníku.

2.2.3 Vzdělávání žáků v přípravných třídách

Základní školy zřizují přípravné třídy zejména v lokalitách s předpoklady vyššího počtu žáků se sociálním znevýhodněním nebo tam, kde vznikla potřeba před zahájením povinné školní docházky vyrovnat rozdílnost dosavadní výchovy dětí a kde z různých příčin není nabídka a možnosti, které poskytují mateřské školy. Z celkového počtu 277 přípravných tříd ČŠI navštívila 50, tj. 18 %. Většina z těchto tříd byla zřízena u velkých plně organizovaných škol, 8 z nich bylo u škol pouze pro žáky se SVP.

V navštívených přípravných třídách se vzdělávalo 758 dětí, z nichž mělo 56,6 % odloženou povinnou školní docházku. Složení tříd zpravidla odpovídá demografickým charakteristikám těchto lokalit. Vzdělávací programy přípravné třídy byly zpracovány podle Rám-

